

In het vorige artikel hadden we het uitvoerig over BULCKE's burgemeester-portrettengalerij. Kort nadien kwamen ook portretten van Jan PIERS en van Maurice QUAGHEBEUR klaar. Zoals u ziet vormden de portretten verreweg het leeuwendeel van BULCKE's oeuvre. Ook in het buitenland werd hij veel gevraagd als portretschilder. Volgens zijn eigen tellingen schilderde hij in 1953 zijn duizendste portret. Rondt een ontstellend hoog cijfer !

De laatste jaren bleef het dan stil rond BULCKE : alleen in zijn groot huis teerde hij op de herinnering aan gelukkiger tijden ; innerlijk knaagde een gevoel van onvoldaanheid omdat hij niet de officiële erkenning genoot die hij voor zichzelf had gewild ; tegenover de moderne kunststromingen stond deze man van voor 1914 volstrekt onbegrijpend.

In "Ostend Flash" nr. 5 van 1961 liet Omer VILAIN een bijdrage over BULCKE verschijnen in de reeks "Oostendse Kunstenaarsgalerij". Bij het artikel hoorde een recente foto van BULCKE, poserend bij zijn affiche "Carnaval d'Ostende 1901" en foto's van zijn schilderijen "De Scheikundige" en "Oude Breister", beide genrewerkjes. We weten dat het artikel in "Ostend Flash" de oude meester zeer gelukkig heeft gemaakt.

BULCKE overleed te Schaarbeek op 28 oktober 1963.

Alle Oostendse kranten wijdden een kort in-memoriam aan de overleden meester. Uit dit, dat in De Zeewacht van 1 november 1963 verscheen, volgende fragmenten :

"... Gedurende zijn leven kende Emile Bulcke onze opvatting over kunst : De onze was de zijne niet en nochtans. In zijn geloof, dat hij kunstopvatting noemde, was hij rechtschapen. Hij geloofde in hetgeen hij creëerde.

"... Emile Bulcke ging van ons heen, zoals hij van zijn stad heen ging, het gelatenheid, met een tikje bitterheid en met een beetje afvragen waarom de wereld zo wreed kon zijn jegens hem. Eerst was het zijn kind dat hem werd ontrukkt, later zou het de erkenning van zijn kunstenaarschap zijn, dat onverantwoordelijken hem niet wilden verlenen...

"... Neen, Bulcke heeft het geluk niet gesmaakt om zijn "Wind" geplaatst te zien in een openbare plaats en nochtans aan dit beeld, zuiver en realistisch opgevat, hechtte hij zeer veel belang.

"In zijn gezellige huiskamer te Schaarbeek, vertelde hij ons eens, te midden van zijn ontelbare uurwerken, die spijtig genoeg minuut na minuut aftikken, dat dit beeld zijn dochter was. Het was de voorstelling hoe zijn dochtertje er als een volgroeid meisje zou hebben uitgezien. Zijn dochter was zijn godin. Na haar dood had hij voor haar nagedachtenis de verering als voor een genie.

"In zijn kunstenaarsloopbaan betekende het verlies van zijn kind ook het eindpunt van zijn artistieke evolutie.

"... En nochtans, hetgeen hij schiep was geen grote kunst. Hij had niet die eigen wereldtaal, hij had niet de vormtaal die zijn innerlijk gevoel van dagelijks lijden kon vertolken.

"In dit alles was hij oprecht, eerlijk, bijna ingetogen, zoals hij eerlijk en vriendschappelijk was tegenover hen die zich ook eerlijk tegenover hem gedroegen.

"... In vele huiskamers van onze stad, hangt er van de hand van Emile Bulcke een schilderijtje, een tekening, een aquarel.

"Het is de laatste band met zijn stad, die hij innig liefhad. R."

EPILOOG

Bij het overlijden van de meester kwam "De Plate" in het bezit van een aanzienlijk deel van BULCKE's bezittingen. "De Plate" had BULCKE steeds nauw aan het hart gelegen, en is het embleem van de kring, een "plate", die nog steeds bij de ingang van het museum hangt, niet door hem geschilderd ???

Een ontstellende collectie werd van Schaarbeek naar Oostende overgebracht : meubels, luchters, porselein, aardewerk, glad, uurwerken, boeken, broches, waaiers, avondtassen, familiedocumenten, foto's, hele dozen vol angstvallig bewaarde Dinah-souvenirs, muziekdozen en natuurlijk een belangrijke collectie affiches en schilderwerken. Veel waardevols, maar onvermijdelijk ook veel "bric à brac" dat minder te pas komt in het Heemkundig Museum. Alles samen een inventaris van meer dan duizend nummers : BULCKE was nu eenmaal een overbeterlijk verzamelaar. De meester bedacht "De Plate" tegelijk met 300 000 Fr. nodig om de successierechten te betalen en de vervoersonkosten te dekken.

Tijdens de jaren dat "De Plate" in "Chez Pan" nadien in die ongelukkige stad-huisgangen onderdak had, zijn enkele zaken daarvan "verdwenen". Vooral in 't stad-huis stonden de collecties té open en bloot en werd de vereniging ongevraagd van enige items "verlost". Andere objecten overleefden de vele verhuistribulaties niet. Maar in elk geval betekende het legaat BULCKE een ferme ruggespraak voor ons museum. Het was dan ook maar passend dat een zaal in het folkloremuseum de "Emile Bulcke zaal" werd.

Tot zover deze bijdrage betreffende Emile BULCKE, die nu ook al weer zo'n 15 jaar geleden heen is gegaan en -laat het ons toegeven- ook als artist goed en wel niet meer van deze wereld is.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

NOG ENIGE AANVULLINGEN :

De catalogus van het "Salon des Beaux-Arts d'Ostende 1907" (Kursaal) leert ons dat BULCKE er 2 werken toonde :

- Commères
- Quai à Ostende

De catalogus vertelt verder dat BULCKE 2 ateliers had : Rue Seutin 4 te Schaarbeek en Rogierlaan 28 te Oostende ; ze bevat verder een interessante foto van de schilder, poserend in zijn atelier.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

WERKEN VAN EMILE BULCKE IN BEZIT VAN HET MUSEUM VOOR SCHONE KUNSTEN VAN OOSTENDE :

- Oude sluis nabij het zeestation, 1919
- Oude vismijn, 1905, aquarel
- Boten in het vissersdok, 1905, gouache
- Kerkje O.L.V. ter Duinen te Mariakerke, 1903 (gift uit 1954)
- Portret van Mevr. BULCKE "à ma très chère Augusta", 1926
- Portret van Mevr. BULCKE, 1929
- Zelfportret, 1922
- Portret van Dinah, 1917 ; "offert à ma fille durant la quatrième année de guerre".

- Portret van Mevr. BULCKE "trois ans après..."
- Dinah 2 jaar, 1906
- Dinah 1916, tekening
- 2 honden, 1913
- Portret van zijn broer en echtgenote, 1927 (gift 1950).

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

BRONNEN :

- Herinneringstentoonstelling ter gelegenheid van de 75° verjaardag van kunst- schilder en beeldhouwer Emile BULCKE en deze van Dinah BULCKE (1904-1918), Oostende, 1950
- De Oostendse Burgemeesters. Verdienstelijk werk van Emile BULCKE, in "De Zeewacht", 6 juli 1956, p. 8.
- En l'honneur d'Emile BULCKE, in "Le Carillon", 7 sept. 1897.
- J.J. L'ABBE. Un peintre Ostendais. Emile BULCKE, in "L'Echo d'Ostende", 13 maart 1902.
- O. Vilain, Emile BULCKE, in "Ostend Flash", 1961, nr. 5.

Norbert HOSTYN

BULCKE NOG STEEDS ONBEKEND

Bij de viering van "De Plate" op 17 november j.l. vlamde Burgemeester J. Piers een paar halfgiftige pijltjes aan het adres van ons tijdschrift af. Hij beweerde min noch meer dat we dikwijls onwaarheden schreven en als voorbeeld nam hij de verschenen bijdragen over kunstschilder E. Bulcke.

"Het beeld "De Wind" staat niet nabij het Stadhuis, maar ergens anders en de lijst van de burgemeestersportretten is onvolledig, want de mijne is er niet in opgenomen..."

Enkele minuten later hadden we een kort tête-à-tête gesprek met de heer Piers aan wie we echt nieuwsgierig vroegen waar "De Wind" van Bulcke dan wel stond. "Aan het Mac Leodplein !" was zijn antwoord. We waren gelukkig hem te kunnen mededelen dat het beeldje aan het Mac Leodplein afkomstig is uit de tuinen van het vóórroo- logse Kursaal en wellicht door Alban Chambon of door een zijner leerlingen werd vervaardigd, terwijl "De Wind" wél nabij de parking van het Stadhuis aan de

Verenigde Natiënlaan troont.

Onmiddellijk heeft de Burgemeester toegegeven dat "De Plate" gelijk had en be- loofde op sportieve wijze penitentie te zullen doen.

Wat het niet vermelde portret van de heer J. Piers betreft, dit werd vermeld in het slotartikel van N. Hostyn. Dat artikel dat thans in dit nummer verschijnt ver- meldt tevens het portret van schepen M. Quaghebeur, die gedurende een korte peri- ode waarnemend burgemeester van Oostende was.

O.V.